

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK ÉS
INCIDENSEK

*Havi összefoglaló
2015. december*

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3
Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
Összefogás	7
A jelentésről	8
Módszertan	10
Antiszemita gyűlölet-cselekmények – 2015. december	14
Gyűlöletbeszéd	14
További antiszemita gyűlölet-cselekmények	15
Közösségi hírek, reakciók	16
Hivatalos és civil reakciók	17
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	18
Egyéb hírek	19
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	30
A hónap krónikája	33
Kapcsolat és támogatás	35
Felhasznált irodalom	36
Impresszum	38

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

AZ antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás

során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoring tevékenysége nyomán két antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Az esetek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak: a Teleki téri imaház ajtaja előtt összetépve találták a hanuka ünnepegről szóló értesítőt; illetve a Hóman Bálint Alapítvány beadványában „*gyilkolni született cionista csoport*” kifejezést használt. Kettő esetet nem számítottunk be a statisztikába, mivel az elkövetés ideje nem beazonosítható, emiatt ezeket a További antiszemita gyűlölet-cselekmények részben összegeztük. Jelentésünkben továbbá számos, a magyarországi holokauszthoz, antiszemitizmushoz kapcsolódó eseményről adunk hírt.

A Tett és Védelem Alapítvány 2015 decemberében nem tett feljelentést, két beadványt nyújtott be, amelyben kéri a Fejér Megyei Főügyészséget és a Pest Megyei Kormányhivatalt, hogy járjanak el a Hóman Bálint Kulturális Közalapítvány és a váci Hóman Bálint út nevének megváltoztatása ügyében.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre

a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az 51 00 000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség. A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

Összefogás

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a statsquo/chábád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom

elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről. A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre

irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy

1 Ezek részletes definícióját lásd a Módszertan részben.

2 Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják

az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlölet-cselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁴

gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusa foglalkozik ezekkel. A

közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusa a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntettéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól trendjeiről 2013 májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket

3 A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

4 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

5 A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁶, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos

Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

⁶ Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó
- azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják követ])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamilyen nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek)
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen

megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen milyen-akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszt-tagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés
 - halált okozó személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghallhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás

- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzések pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

2015. december

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoring tevékenysége nyomán két antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított, amelyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak.

Gyűlöletbeszéd

Összetépett értesítő

Budapest, Teleki tér

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Októberi jelentésünkben ismertettük, hogy a Teleki téri társasházban, ahol imaház működik, néhány lakó nemtetszését fejezte ki és/vagy zsidózott az imaházban összegyűlők miatt. Erre több alkalommal, zsidó ünnepek idején került sor.

December 8-án a közösség egyik tagja jelezte az Alapítványnak, hogy aznap reggel az imaház ajtaja előtt összetépvé találták az egyik tájékoztatót, amin értesítették a társasház lakóit, hogy hanuka miatt a megszokottól eltérő időpontban rendezvény lesz az imaházban. Az értesítőket az októberi jelentésben ismertetett események miatt rakták ki.

Az Alapítvány munkatársai részt vettek a hanukai ünnepeken, de incidens nem történt.

Hóman Bálint Alapítvány közleménye

Székesfehérvár, Fejér megye

Forrás: Hóman Bálint Alapítvány Facebook profilja

December 17-én a Hóman Bálint Alapítvány a Székesfehérvár Önkormányzatának írt

beadványában állt el a Hóman-szobor felállításától. Levelükben Hóman Bálint munkásságát éltették: *„Alapítványunk nem véletlenül vette fel Hóman Bálint nevét. Az I. világháború utáni időszakban a megmaradt nemzeti büszkeségünket egy szűk, gyilkolni született cionista csoport szétverte, és egyszerűen magára hagyta. Akkor még az ország mai értelmében vett baloldala sem tudta ezt elfogadni, és értetlenül állt a trianoni szenny előtt. Egy történelmileg megalázott, szétzilált nemzetet identitásával, kutatásaival ébresztett fel, oktatási rendszerének kidolgozásával tanított meg újra egy nemzetben gondolkozni Hóman Bálint.”* Majd kifejezték: *„Sziklaszilárd meggyőződésünk, hogy Hóman Bálint emléke szoborban kell kiteljesedjen koronázó városunkban. Ugyanakkor figyelembe vesszük Polgármester Úr kérését, hogy őrizzük meg városunk nyugalmát, gazdasági stabilitását, és ne engedjük, hogy Fehérvár polgárait igaztalan vádakkal illessék. Meggyőződésünk, hogy Hóman Bálintnak ma is fontos lenne az általa képviselt történelmi főváros minden polgára, és ha tehetné, személyesen állítaná le a Hóman-szobor állítását.”*

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLŐLET-CSELEKMÉNYEK

ATett és Védelem Alapítvány tevékenysége során 2015 decemberében kettő olyan esetet azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának, mivel az elkövetés ideje nem beazonosítható.

A rapper világszemlélete

Budapest

Forrás: !!444!!!

A !!444!!! december 2-i cikkében hívta fel a figyelmet »Mr. Busta – Magadnak írod a sorsod« című interjúkötetre, amely Mr. Busta világképét, filozófiáját taglalja. Az interjút Horváth Gergely készítette. A 86. oldalon az alább párbeszéd olvasható:

„Mr. Busta: [...] Master Pie is, ők mind egyszerre híres rap előadók és üzletemberek.

Horváth Gergely: Jay Z is.

Mr. Busta: Hát, az egy más tészta.

Horváth Gergely: Mennyiben?

Mr. Busta: Ő egy illuminátis ember. Én az Illumináti ellen vagyok, az ördög-isten témában nagyon benne pörgök.

Horváth Gergely: Hogyan?

Mr. Busta: Vannak itt nagyon komoly külföldi előadók, meg a világmozgató erők, amikben Hórusz szeme meg ők. Azt gondolom, hogy ők már a Gonoszt képviselik. Most nem akarok politikailag belemenni ebbe a dologba, de... a világot a Wall Streetről

irányítják. A 12 legbefolyásosabb zsidó üzletember közül hat vagy hét magyar. Erről fellelhető videó stb., stb. Ez olyan egyértelmű dolog, a legnagyobb előadókon keresztül mossák tisztára a pénzüket. Mondhattam volna Rihannát is egyébként.

Horváth Gergely: Már hogy ő is benne van?

Mr. Busta: Ez egy örök téma kint Amerikában, úgyhogy Tupac meg az Eazy-E nem véletlenül halt meg. Ezzel az a baj, hogy nem akarok párhuzamot vonni. Vonnak egyébként a rajongóim.”

Megrongálták a Nehru-parti roma holokauszt- emlékművet

Budapest, Nehru-part

Forrás: Romnet

December 5-én jelezte a Phiren Amenca nemzetközi roma ifjúsági szervezet a Romnetnek, hogy ismeretlenek megrongálták és összefirkálták a budapesti Nehru-parton található roma holokauszt-emlékművet.

Az emlékmű egyik oldalára egy bitófát, rajta pedig egy felakasztott emberi alakot rajzoltak, mellé pedig azt írták: „Soros György a patkány”. A felakasztott alak alá pedig azt: „Fasszopó”. A gránitból készült emlékmű egyik sarkát is összetörték, az illesztésnél darabok hiányoznak, és az ütésnyomok is jól látszanak.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Meggyújtották az első hanuka gyertyát

Budapest, Nyugati tér

Forrás: MTI

A Nyugati téren december 6-án gyújtották meg az első gyertyát hanuka alkalmából. Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija beszédében hangsúlyozta: ez az ünnep arra tanít, hogy önmagában a harc, még ha igazságos is, kevés a csodálatra. A csodálathoz és a csodához „fény kell”: ahhoz értéket kell teremteni. Magyarországon sok elégedetlen ember él, akik mindig küzdenek valami ellen, de „meg kell tanulnunk, hogy nem elég valami ellen harcolni, hanem értéket kell teremteni”. Nekünk, magyar zsidóknak is fontos szem előtt tartani, hogy nem elég harcolni a „szabadságunkért”, „a tiszta

emlékezetért” vagy az antiszemitizmus ellen, hanem értéket kell teremteni. *„Biztosak lehetünk abban, hogy ha mi egy lángot meggyújtunk, akkor a Jóisten hozzátesz még hetet. Ha mi értéket teremtünk, nem fog elmaradni a csoda”* – fogalmazott Köves Slomó.

Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében arról beszélt: Magyarország negyedszázada lehetőséget kapott, hogy saját kezébe vegye sorsát, támogassa és segítse az itt élők kulturális, társadalmi és szociális felemelkedését. A magyarországi zsidó közösség is saját kezébe vette sorsát. *„Zsidó testvéreink ma szabadon élhetik meg vallási hovatartozásukat, hitüket is. Magyarország kormánya pedig ehhez minden segítséget megadott és a jövőben is meg fog adni”* – mondta.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Huszár személyesen is bocsánatot kért

Budapest

Forrás: Népszabadság

Novemberi jelentésünkben ismertettük, hogy Huszár Gábor Szentgotthárd polgármestere egy bizottsági ülésen azt mondta: *„Annyit tőlem mindenki fogadjon el, hogy az, ami Párizsban történt, az egyértelmű bizonyítéka annak, hogy bizonyos üzleti körök, és én itt kimondom, aminek a háttérében nagy valószínűséggel akár a zsidó állam is állhat, a keresztény Európát az iszlám ellen akarja hangolni, tehát ennek a tábor létesítésének semmiféle köze nem lehet a párizsi eseményekhez...”*

A Fidesz nem foglalkozik különösebben az üggyel. Szerintük Huszár Gábor magánvéleményt fogalmazott meg.

December 8-án Huszár Gábor Ilan Mor Izrael magyarországi nagyköveténél járt, és bocsánatot kért a kijelentésért. A Népszabadság információ szerint a nagykövet elfogadta a bocsánatkérést, és a maga részéről lezártnak tekinti az ügyet.

Most talán jobban látszik

Budakeszi, Pest megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Márciusi jelentésünkben ismertettük, hogy a Budakeszin található Széchenyi István Általános Iskola második emeleti férfi mellékhelyiségének ajtaján egy kisebb, márciusban, és egy nagyobb, beazonosítatlan időpontban odakerült horogkereszt van.

A mellékhelyiség ajtaja decemberben, Forrás: TEV

December 17-én a Tett és Védelem Alapítvány önkéntese jelezte, hogy időközben a horogkereszteket lecsiszolták a mellékhelyiség ajtajáról, de csiszolás után talán jobban látszik. A mellékelt képen látható a majdnem egy méteres horogkereszt körvonala. A kép jobb felső sarkában látható barna folt helyén volt a kisebb horogkereszt.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

December hónapban nem azonosítottunk hírt és véleményt a magyarországi antiszemitizmusról.

EGYÉB HÍREK

Hóman-szobor

Budapest

Forrás: MTI, Egyesült Államok Külkapcsolatokért felelős Szenátusi Bizottságának honlapja, Hóman Bálint Alapítvány Facebook profilja, Népszabadság

Előző jelentéseinkben összegeztük a Hóman-szobor felállítása elleni tiltakozásokat. Az alábbiakban ismertetjük a december hónapban történt eseményeket.

December elsején a Népszabadság online változata ismertette, hogy az Eleven Emlékmű és a SzabadságSzínpad Székesfehérvár polgármesterének, Cser-Palkovics Andrásnak címzett nyílt levélben kifejezték: *„Mi, az őszinte nemzeti emlékezet felébresztésében érdekelt magyar polgárok szimbolikusan elfoglaltuk azt a helyet, ahova a városi önkormányzat 2015. december végén a Horthy-rendszer kirekesztő törvénykezéséért súlyosan felelős Hóman Bálint szobrát akarja felállítani.”* Ezen kívül csendes tiltakozó demonstrációt szerveztek december 7-ére. November 29-én felállították a tervezett szobor árnyékképét, kérve, hogy az installációt kegyeleti megnyilvánulásnak, szabad vélemény-nyilvánításnak tekintse a város vezetősége, és ne távolíttassa el.

December 2-án Ben Cardin szenátor, az Egyesült Államok Szenátusa Külügyi Kapcsolatok Bizottságának elnökhelyettese és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Parlamenti Csoportjának Antiszemitizmus-, rasszizmus- és intoleranciaügyi Különképviselője kifejezte, hogy *„mélységesen le van sújtva, hogy*

a magyar kormány a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség soros elnöksége alatt folytatja a történelem szégyenletes fehérré mosását.” Ben Cardin felszólította Magyarországot, hogy *„fejezze be az antiszemita személyek rehabilitálását és tagadja meg a véres háborús rezsim tagjainak kitüntetésére irányuló erőfeszítéseket”.*

Ronald S. Lauder, a Zsidó Világkongresszus (WJC) elnöke december 3-i közleményében felszólította Magyarországot a Hóman-szobor felavatásának leállítására. A közlemény szerint a Székesfehérváron egy magánalapítvány által felavatandó, életnagyságú Hóman-bronzszobrot nagy részben a magyar kormány finanszírozta. *„Meglehetősen felháborító, hogy a magyar adófizetőnek kell kifizetnie egy olyan ember emlékművét, aki nemcsak antiszemita, a magyar zsidóknak a második világháború előtti és alatti üldöztetésének kulcsfigurája, a náci Németország és 1944-ben a fasiszta nyilaskeresztes rezsim támogatója volt, de élete végéig nem bánta meg bűneit”* – írta Lauder. A szobor *„sértés a holokauszt sok magyar áldozata számára”* és sürgette, hogy a magyar kormány vonja vissza a szoborhoz való hozzájárulását. *„Ma felszólítom Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy lépjen közbe ebben az ügyben és biztosítsa, hogy ezt a szobrot nem közpénzekből építik meg. Ha ez nem történik meg, Magyarország rossz üzenetet küldene azzal kapcsolatban, hogyan kell kezelni az ilyen kényes ügyeket, mint a holokauszt”* – jelentette ki.

Levélben tiltakoztak az amerikai képviselőház antiszemita elleni harcért felelős kétpárti munkacsoportjának vezetői Orbán Viktor

miniszterelnöknél Hóman Bálint emlékművének megépítése ellen – közölte helyi idő szerint december 4-én a New York-i központú Zsidó Távirati Iroda (JTA). A március 24-én létrehozott testület levelében „mély aggodalmának” adott hangot, kijelentve, hogy Hóman „élen járt a magyarországi antiszemita törvényalkotásnak, és utat nyitott a holokauszt idején végrehajtott deportálások és a magyar zsidók elleni atrocitások előtt”. „Sürgetjük, hogy nyilvánosan ítélje el Hóman szerepét az ártatlan magyarok üldöztetésében és deportálásában, és vonja vissza a kormányzati támogatást ettől, vagy a tiszteletére emelt bármely szobortól” – írták. A levelet a testület társelnökei, négy demokrata és négy republikánus politikus írta alá.

Decemberi 8-i keltezésű közleményben Maximilian Teleki, az Amerikai Magyar Koalíció (HAC) és Katrina Lantos Swett, a Lantos Alapítvány elnöke közösen tiltakozott Hóman Bálint szobrának tervezett székesfehérvári felállítása ellen. „Büszke amerikai magyarokként és a növekvő antiszemitizmus elleni harc régi aktivistáiként arra hívjuk fel a magyar kormányt, hogy erőteljesen és egyértelműen helyezkedjen szembe a tervekkel, hogy Hóman Bálintnak [...] szobrot állítsanak” – írták. Teleki és Lantos Swett leszögezte, hogy osztozik a számos „lelkismeretes szervezet és polgár” felháborodásában, akik felemelték szavukat a tervezett szobor ellen. Kérték, hogy a magyar kormány „tegye egyértelművé szóban és tettekkel egyaránt, hogy ellenzi ezt a szobrot és minden, Hóman Bálint borzalmas öröksége tisztára mosására vagy rehabilitálására irányuló erőfeszítést”. Hangsúlyozták, hogy a kormány részéről nem lesz elegendő azt állítani, hogy egy helyi jelentőségű és illetékességű ügyről van szó.

December 10-én Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a Kormányinfó sajtótájékoztatón

a Népszabadság kérdésére elmondta: a Hóman Bálint-szobor készen van, a kormány az odaítélt igazságügyi minisztériumi támogatást illetően már nem tud lépni, viszont a kormány mérlegeli az ügyet. Arra a kérdésre: mit jelent, hogy a kormány mérlegeli a szobor felállításának az ügyét, Lázár János azt mondta, Magyarországon demokrácia van és véleményszabadság, a székesfehérvári képviselő-testület hozta a döntést a szobor felállításáról. A miniszterelnök és a kormány is számos levelet kapott az ügyben, ezekre válaszolnak, és aztán „a kormány mérlegel” – ismételte meg a miniszter.

December 11-i sajtónyilatkozatában Cser-Palkovics András (Fidesz), Székesfehérvár polgármester hangsúlyozta, hogy az önkormányzat „az ország és a város érdekeit szem előtt tartva” arra kéri a Hóman Bálint Alapítványt, hogy gondolja át a szobor felállítását. Cser-Palkovics közölte: a szobrot egy civil szervezet kezdeményezte és készítette, így annak sorsáról is annak van joga szabadon dönteni. „Ha a Hóman Bálint Alapítvány úgy dönt, mégis felállítja a tervezett alkotást – amihez egy demokráciában joga van –, akkor Székesfehérvár önkormányzata nevében arra kérjük, hogy a közpénzt, amit a magyar államtól és az önkormányzattól kapott – anyagi lehetőségei szerinti módon és időben – fizesse vissza, ezzel mentesítse a várost és az országot a méltatlan támadásoktól” – fogalmazott. Cser-Palkovics András megjegyezte, hogy továbbra is elítéli Hóman Bálint „országos politikai tevékenységét, a második világháború alatti szerepvállalását”, de elismerik „azt a máig ható városépítő tevékenységet, amelynek eredményeként iskolák és kulturális intézmények épültek, valamint ma is működő ipari üzemek létesültek”. A polgármester szerint biztosan lesznek, akik meghátrálásnak tekintik nyilatkozatát, esetleg úgy gondolják, hogy engedtek a zsarolásnak. „Ügy látom, hogy a fehérvári polgárokat, az ő munkahelyeiket

és közös otthonunknak tekintett városunkat csak úgy tudjuk megvédeni a nyomásgyakorlás különféle formáitól, ha azt kérjük a szobrot állíttató civilektől, hogy fontolják meg szándékukat” – mondta, hozzátéve: Székesfehérvárt az elmúlt napokban méltatlan budapesti és nemzetközi támadások sorozata érte. A városvezető megdöbbenőnek tartja és elítéli a nyomásgyakorlás mindazon formáját, amely a várossal szemben megnyilvánult, hiszen „összeférhetetlen a véleménynyilvánítás szabadságát és a civilek önrendelkezését hirdető társadalommal”. Visszautasította a városban élőkről megjelent negatív minősítéseket, miszerint „elvetemültnek és butának neveztek százezer székesfehérvárit”. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy egyesek, kizárólagosan politikai érdektől vezérelve, toleranciát hazudva Székesfehérvárra „a gyűlölet és szembenállás kultúráját próbálják importálni”. Közölte: eddig sem adtak és ezután sem fognak antiszemita vagy bármely szélsőséges nézeteknek helyet adni, keményen fellépnek ellene. Cser-Palkovics emlékeztetett arra, hogy civilek az önkormányzatot már évekkel ezelőtt megkeresték a szoborállítás ügyében, de akkor a városvezetés jelezte, hogy amíg Hóman Bálintot második világháború alatti politikai szerepvállalása miatt ért vádak alól fel nem mentik, addig a téma megvitatását nem támogatják. Idén márciusban a Fővárosi Törvényszék jogerős döntésében posztumusz felmentette Hómant, ezt követően a Hóman Bálint Alapítvány már úgy jelentkezett, hogy jogi akadály nincs, az anyagi finanszírozást jelentő minisztériumi támogatás már rendelkezésükre áll, ezért az önkormányzat hozzájárulását kérte a szobor felállításához – mondta. A városi közgyűlés tudomásul vette a szobor felállítását és annak alapozási munkálatait, valamint a környező közterületek rendbetételéhez szavazott meg kétmillió forintos támogatást – tette hozzá. Kiemelte: a történelem nem fekete vagy fehér, a

történelem alakjai nem kizárólagosan rosszak vagy kizárólagosan jók. Úgy vélte, hogy a történelmet értékelni kell és beszélni róla: „a rosszat, a bűnt mondjuk ki és ítéljük el, az értéket viszont mutassuk be”.

December 11-én a Tett és Védelem Alapítvány kiadott egy közleményt, amelyben helyesli a Hóman Bálintnak tervezett szoborállítás leállítását, de egyben felkérték Cser-Palkovics Andrást, Székesfehérvár polgármesterét, hogy járjon elő az egész ország számára példamutató döntéssel, és adjon helyet az EMIH által állítandó emléktáblának. Kifejezték: „A Hóman Bálintnak állítandó szobor az egyik legveszélyesebb kísérlet volt, amelyet a józan politikusok az utolsó pillanatban megakadályoztak.”

A TEV által javasolt emléktábla, *Forrás: TEV*

A Demokratikus Koalíció (DK) a székesfehérváriak, a civilek és a saját sikerének is tekinti, hogy a város minden támogatást megvont a Hóman-szobortól – közölte Földi Judit, a párt

helyi szervezetének elnöke – Cser-Palkovics András nyilatkozatára utalva – december 11-én. Hozzátette, bíznak benne, hogy a december 18-i közgyűlésen hivatalosan is visszavonják a szobor felállításának tervét.

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) december 11-én üdvözölte a székesfehérvári városvezetés megváltozott álláspontját a Hóman-szobor ügyében. A közleményben kiemelték: az érintettek hivatalosan még nem mondtak le tervükről, és a polgármester nyilatkozata sem zárta ki egyértelműen a szoborállítás lehetőségét.

December 13-án délután több százan gyűltek össze a székesfehérvári Bartók Béla téren rendezett rendhagyó hanuka ünnepségen, hogy tiltakozzanak a térre tervezett Hóman Bálint-szobor felállításá ellen. Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) elnöke az eseményen úgy fogalmazott: náci eszmék mellett végsőkéig kitartó, vállaltan rasszista, antiszemita politikus ne kaphasson szobrot soha és sehol hazánkban. Kifejtette: a gyertyák meggyújtásával és világos beszéddel azt üzenik, nem akarnak antiszemita, náci politikusokról szobrokat, sem népirtással, holokauszttal kapcsolatos kettős beszédet, sem gyűlöletet szítani, vagy elviselni azt. A gyertyagyújtást követően Izrael magyarországi nagykövete is a szobor elutasítása mellett foglalt állást. Ilan Mor azt mondta, zsidók és nem zsidók együttesen álljanak ki amellett, hogy *„elutasítsák a fasizmust, az antiszemitizmust és minden borzalmas eszmét”,* illetve *„támogassák a magyar kormányt a zéró toleranciában, amit az antiszemitizmus ellen hirdetett”.*

December 15-én Székesfehérváron Kováts Gábor, a Hóman Bálint Alapítvány kuratóriumi

elnöke sajtótájékoztatón elmondta, hogy nem mondanak le a Hóman Bálint-szobor felállításáról, de annak ünnepélyes felavatásáról később döntenek. Kováts kifejtette, hogy az alapítvány *„nem mondhat le”* a szobor ünnepélyes avatásáról. Székesfehérvárt és annak polgármesterét ma nemtelen támadások és súlyos fenyegetések érik, amelyek összeegyeztethetetlenek Hóman Bálint céltudatos nemzet- és városépítő tevékenységével. Az alapítvány a vádakat visszautasítja, és a *„megtámadottak védelme érdekében”* a későbbiekben dönt a december 29-ére tervezett szoboravatóról. Kováts Gábor bejelentette, hogy a Hóman Bálint Alapítvány a szoborállítással kapcsolatos kormányzati és önkormányzati támogatás visszafizetésére közadakozást hirdet meg.

A sajtótájékoztató után a néhány társával a helyszínen demonstráló Földi Judit (a DK székesfehérvári szervezetének elnöke) elmondta: sajnálattal tapasztalták, hogy az alapítvány nem lép vissza a szoborállítástól, ezért élőlánccal fognak tiltakozni. Azt vallják, egy antiszemita ember nem érdemli meg, hogy szobrot kapjon, és bár *„vitathatatlan tevékenysége, amit Székesfehérvárért tett”,* ezt a két ügyet nem lehet kettéválasztani – jelentette ki.

Márton Roland, az MSZP szintén a helyszínen tartózkodó alelnöke úgy fogalmazott: *„mellékszereplő a történetben az alapítvány”,* a város vezetői és a kormány felelőssége, hogy közterületen milyen szobrokat helyeznek el. Az elmúlt napok nyilatkozataira utalva hozzátette, bízik abban, hogy *„a kormányhoz hasonlóan”* a város is azt a döntést hozza a december 18-i közgyűlésen, hogy a szobrot nem állíthatják fel ezen a közterületen.

A sajtótájékoztató után Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere az MTI-hez

eljuttatott közleményében azt írta: az alapítvány kijelentései alapján úgy látja, a szervezet kész megfontolni, hogy a kialakult helyzetben felállítsa-e a szobrot. Arra kérte a civileket, hogy végleges döntésük meghozatalakor vegyék figyelembe az ügy Magyarország és Székesfehérvár megítélésére gyakorolt hatását. A polgármester megköszönte, hogy az alapítvány elfogadta azt a kérést, hogy a szoborállításhoz igénybe vett közpénzt fizesse vissza az államnak és az önkormányzatnak.

December 15-én a Tett és Védelem Alapítvány (TEV) közölte, hogy az alapítványok törvényességi felügyeletét gyakorló ügyészséghez és a Pest megyei önkormányzatok törvényességi felügyeletét gyakorló Pest Megyei Kormányhivatalhoz fordul, mivel Magyarországon nem viselheti olyasvalaki nevét sem alapítvány, sem közterület, aki maga is tevőlegesen részt vett a XX. század egymást követő önkényuralmi rendszereinek működtetésében, kiépítésében vagy fenntartásában. A beadványokat A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei részben ismertetjük.

December 15-én az Országgyűlésben Orbán Viktor miniszterelnök kérdésekre válaszolt. Kunhalmi Ágnes (MSZP) azt firtatta, hogy a miniszterelnök támogatná-e a nyíltan antiszemita Hóman Bálintnak, a Horthy-korszak oktatás- és vallásügyi miniszterének történő szoborállítást. A civil szervezet továbbra is fel akarja állítani a szobrot, amelyre minisztériumi támogatást is kapott – közölte. Orbán Viktor így válaszolt: nem támogatható az alkotmány szerint Magyarország szuverenitásának elvesztésekor hatalmon lévő politikai vezetőnek történő szoborállítást. A kormány olyan politikusnak nem támogathatja a szoborállítást, aki együttműködött az elnyomókkal – jelentette ki. Jelezte azt is, hogy azért nem fog támogatni Horthy Miklósnak

történő szoborállítást sem. Orbán Viktor elmondta, az alkotmány azt is szabadon biztosítja, hogy állampolgárok szervezeteket hozzanak létre és ezt a jogukat a miniszterelnök nem veheti el. Ugyanakkor azt mondta, nem tologatja a felelősséget, de a civil szervezet támogatás iránti kérése nem jutott el a legmagasabb döntéshozóig. Hozzátette: a kormány működéséért a politikai felelősséget ő vállalja, így a civil szervezetnek juttatott támogatásért a felelősséget ő viseli. Elmondta, örül, hogy a civil szervezet úgy döntött, visszaküldi ezt a pénzt. Jelezte azt is: *„a mi érzéseink szerint az antiszemitizmus elleni harcot nagyban kompromittálja, hogy annak az élén rendszeresen egy másik diktatúra utódpártjának a képviselői mennek”*. Ez azért is probléma – folytatta – mert ilyenkor reflexszerűen felmondják az emberek azokat a szobrokat, amelyeket a kommunista diktatúrát szolgáló embereknek állítottak, és ahelyett, hogy értelmesen beszélnének az antiszemitizmussal összefüggő kérdésekről, máris eltévedtek.

A Népszabadság december 15-i cikkében azt közölte, hogy Fülöp Gyula régész, a Fejér megyei múzeum volt igazgatója, a Marosi Arnold Alapítvány kuratóriumi elnöke azt állítja: nem civil szerveződés kezdeményezte a Hóman-szobor felállítását, hanem a székesfehérvári születésű L. Simon László, aki ma a Miniszterelnökség kulturális államtitkára. L. Simon László eredetileg a Marosi Arnold Alapítványt kereste meg a Hóman-szobor állításának ötletével. Miután Fülöp Gyula nemet mondott, L. Simon a Hóman Alapítványt kereste meg. A Népszabadság megkereste L. Simon László. Az államtitkár kabinetjének sajtóosztálya nem cáfolta az információt, csak annyit válaszolt, hogy *„Orbán Viktor miniszterelnök úr az ügyel kapcsolatban mindent elmondott ma a parlamentben”*.

A Demokratikus Koalíció (DK) december 16-án tartott egy sajtótájékoztatót, amelyen kifejezték, hogy véleményük szerint Orbán Viktor miniszterelnök hazudott Kunhalmi Ágnes kérdésére, amikor az országgyűlés ülésén azt mondta, nem támogatja, hogy szobrot állítsanak Hóman Bálintnak. Gréczy Zsolt azt mondta, hogy a kormányfő idén május 26-án „személyesen kampányolt amellet, hogy szobor őrizze” Hóman Bálint emlékét, az antiszemitizmus és fajgyűlölet rehabilitálásában reménykedett. Ezt követően Földi Judit a párt székesfehérvári szervezetének elnöke és önkormányzati képviselője azt mondta, hiába mutogatnak egymásra a fideszes miniszterek és hiába mutogat a civilekre Cser-Palkovics András polgármester, a településen semmilyen köztéri szobrot nem lehet felállítani az önkormányzat engedélye nélkül. A városnak pedig van egy ilyen érvényes határozati javaslata, amelyik alapján a szobor állhat december 29-én – tette hozzá. A helyi baloldal viszont határozati javaslatot nyújtott be, annak érdekében, hogy a december 18-i önkormányzati ülésen tárgyalják az ügyet és vonják vissza az engedélyt – hangsúlyozta. A politikus arra is kitért, hogy azt a területet, ahova a szobrot kellene felállítani, korábban lezárták, de december 16-a reggelre visszaállították az eredeti állapotát. Ez feltehetően azt jelenti, hogy nem oda állítják fel a szobrot, de ettől még érvényes az arra kiadott engedély – szögezte le.

December 16-i közleményében Ronald S. Lauder, a Zsidó Világkongresszus (WJC) elnöke üdvözölte Orbán Viktor azon állásfoglalását, amely szerint nem támogatják adófizetők pénzéből a Hóman-szobor felállítását. *„Nagyon későn jöttek Orbán Viktor miniszterelnök egyértelmű kijelentései ebben az ügyben, de mindenképpen üdvözlendők. Köszönöm neki, hogy egyértelművé tette a magyar kormány álláspontját: nem jár tisztelet azoknak,*

akik előkészítették a hatszázezer magyar zsidó ellen a náci Németország által 1944-ben elkövetett tömeggyilkosságot” – írták a közleményben. Az adófizetők, köztük a több mint százezer magyar zsidó megcsúfolása lett volna, ha hozzájárultak volna egy olyan ember szobrának állításához, aki nem csak hogy gyűlölet a zsidókat, de aktívan segítette is üldöztetésüket – közölte a Ronald S. Lauder, kiemelve, hogy a *„szobor kifejezetten sérti a holokauszt magyar áldozatait”*. Üdvözölte továbbá, hogy Orbán Viktor jelezte azt is, a fentiek miatt nem fog támogatni Horthy Miklósnak történő szoborállítást sem. Egyúttal köszönetet mondott az Egyesült Államok kormányának, és különösen Ira Formannak: *„Ira Forman Magyarországon járt az utóbbi napokban, és világosan felszólalt a szoborral szemben. Szeretném megköszönni neki, valamint John Kerry külügyminiszternek, hogy felvetették a kérdést a magyar hatóságoknál. Erőfeszítéseik nem voltak hiábavalóak”* – mondta Lauder.

December 16-án a Demokratikus Koalíció (DK), az MSZP és az Együtt közösen fordult levélben Vác polgármesteréhez, Fördös Attilához, hogy *„értse meg az idők szavát és változtassa meg a váci Hóman Bálint út nevét. Ahogy az egész országban sem, úgy Székesfehérváron és Vácon sem viselheti antiszemita politikus nevét semmilyen közterület”*. *„Arra szólítjuk fel Fördös Attilát, [...] hogy akár az első, soron következő közgyűlésen kezdeményezze a Hóman Bálint út nevének megváltoztatását.”*

A Népszabadság december 17-én interjút közölt Ira Formannal, a USA antiszemitizmussal foglalkozó hivatala különmegbízottjával. Ira Forman elmondta, hogy az Egyesült Államok Külügyminisztériumának háromtagú küldöttségének (Robert Berschinski helyettes államtitkár és Nicholas Dean, a holokauszttal foglalkozó különmegbízott) az volt a feladata, hogy

tájékoztatást kérjen a Hóman-szoborról és kifejtette álláspontját, miszerint „Amellett, hogy természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a magyaroknak kell a döntést a szoborról meghozniuk, azt is szeretnénk volna elmondani – mint barát a barátjának –, hogy a szobor felállítása hiba volna.”

December 17-i, a Székesfehérvár Önkormányzatának beadott beadványában a Hóman Bálint Alapítvány elállt szoborállítási szándékától: „A Hóman Bálint Alapítvány – bár tisztában van vele, hogy jogi akadályai nem léteznek – eláll a 2015. december 29-i Hóman-szobor-állítástól és -avatástól. Ezzel egy időben az alapítvány kijelenti, hogy december 29-én megtartja megemlékezését a 130 esztendővel ezelőtt született kiváló ember, Hóman Bálint előtt.”

December 18-án a székesfehérvári közgyűlés tudomásul vette a Hóman Bálint Alapítvány döntését, és hatályon kívül helyezte júniusi határozatát, ami a kétfélmillió forintos önkormányzati forrásnak és a szoborállítás támogatásának visszavonását jelenti. Cser-Palkovics András (Fidesz) polgármester kiemelte: jogi értelemben az alapítvány a szoborállítás kezdeményezője, a döntés azonban a közgyűlésé. „Meggyőződésem, ha a korábban Székesfehérváron megtartott Hóman Bálint konferenciák kellő nyilvánosságot kapnak, és az ellenérvek is megjelennek, akkor a folyamat másként alakult volna” – fogalmazott, hozzátéve: a tanulságot a közgyűlés levonta. A döntést megelőzően Cser-Palkovics András hangsúlyozta: a város köznyugalmát és az ügy lezárását szeretné. Örömeinek adott hangot, hogy az alapítvány a város kérését meghallotta, és ezzel a történet lezárulhat. Horváth-Tancsa Ágnes (Jobbik) úgy vélte, az alapítvány szereti a várost, és emléket akart állítani egy olyan embernek, aki szintén szerette a várost. Becsülendőnek nevezte az alapítvány visszalépését,

és azt mondta, hogy a szoborállítás egy „cirkusz”, amelyet az elmúlt 2-3 hétben generáltak. Márton Roland (MSZP) emlékeztetett arra, hogy már a júniusi közgyűlési döntéskor figyelmeztettek, a szoborállítás meg fogja zavarni a köznyugalmat. Örömet fejezte ki, hogy a tiltakozások eredményre vezettek, és bízik abban, a döntést a jövőben is betartják a város vezetői. But Sándor (Együtt) úgy vélte, a szobor megosztó, és nem buzdít összefogásra. Szerinte nem egy alapítvány döntésének visszavonása miatt kell a szoborállítást visszavonni, hanem közös döntésként a város és az ország érdekében.

A közgyűlési döntést követően a városháza előtt Kovács Gábor, a Hóman Bálint Alapítvány kuratóriumának elnöke sajtónyilatkozatot tett. Ebben leszögezte: a szobor és egyben Hóman Bálint ellenségei ma nyertek, de nem győztek. Kijelentette, hogy „gyalázatos, de várt döntést” hozott december 18-án Székesfehérvár. Közölte, hogy a Hóman Bálint Kulturális Alapítvány a bizalom birtokosa, hiszen bizalmat kapott a családtól, a városvezetéstől, a székesfehérvári polgároktól, helyi és nem helyi szervezetektől, a határokon túl élő támogatóktól. Hozzátette: ezt a bizalmat az alapítvány nem játssza el, és nem teszi ki a politikus nevét, munkásságát, az általa Székesfehérváron elért eredményeket, város és nemzetépítő munkálkodását nemtelen és a történelem által a mai napig nem tisztázott adatokon alapuló becstelen támadásoknak.

A Demokratikus Koalíció üdvözli a székesfehérvári közgyűlés döntését, amelynek értelmében nem állítanak szobrot Hóman Bálintnak – mondta a testületi ülést követő december 18-i sajtótájékoztatóján Ráczné Földi Judit, az ellenzéki párt helyi elnöke. Úgy vélte, ez a döntés csupán egy részsiker, mivel az alapítvány visszalépése miatt fogadta el a közgyűlés a határozatot és nem

önszántából tette ezt meg az önkormányzat. Lényegesnek nevezte, hogy a szoborállítás megghiúsulásával nem engedtek teret az antiszemitizmusnak. Az önkormányzati képviselő szerint L. Simon László szerepe vitathatatlan a történetben, ezért a politikai felelősséget fel kell vállalnia és adott esetben le is kell mondania államtitkári pozíciójáról.

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) megnyugvással vette tudomásul, hogy Székesfehérvár önkormányzata megváltoztatta a Hóman-szobor felállítására vonatkozó testületi döntését – közölte a szervezet pénteken az MTI-vel. A Mazsihisz reményei szerint ezzel *„egyszer és mindenkorra lekerül napirendről a rossz emlékű politikus további közéleti rehabilitációja”* – írták. A szövetség közleményében köszönetet mondott *„mindazoknak, akik véleményüket felvállalva kiállnak hazánk becsülete mellett, és nyíltan elutasítják azt az ideológiát, amit Hóman Bálint politikai szerepe jelentett Magyarország történelmében”*.

Dúró Dóra, az Országgyűlés kulturális és oktatási bizottságának jobbikos elnöke december 18-án juttatta el közleményét az MTI-hez, amelyben leírta, hogy kérdéses, miért változott meg hirtelen a fideszes politikusok véleménye a Hóman Bálintról. A Jobbik szerint Hóman szoborállítási vitája méltatlan, *„hazugságokkal átszótt hisztériakeltés”*. Hóman Bálint építkező szellemű kultuszminisztere volt Magyarországnak, azt a Klebelsberg Kunót követte a bársonyszékben, akinek munkásságát ma minden párt elismeri. *„A Fidesz és MSZP antiszemitázó reflexe alapján azonban neki sem lehetne szobra, hiszen maga Klebelsberg is vonakodott, hogy »zsidó egyetemi hallgatók ezreit megint nyakára bocsássa a nemzetnek«”* – fogalmazott Dúró Dóra. Habár Cser-Palkovics András polgármester

felemelte hangját az ellen, hogy elvetemültnek és butának nevezzék a székesfehérváriakat, de Dúró Dóra szerint éppen ő és a kormányzat viselkedett így: előbb támogatták Hóman szobrának ügyét, kis időre rá pedig már megtagadták azt. Emlékeztetett arra, hogy a székesfehérvári közgyűlés határozatban támogatta a szobor felállítását, majd a Hóman Bálint Alapítvány a megyeszékhelytől kétfélmillió, az Igazságügyi Minisztériumtól pedig tizenötmillió forintos támogatást kapott. Az ellenzéki politikus azt firtatta, miért változott meg a fideszes politikusok véleménye. Milyen új információt tudtak meg Hóman Bálintról? – kérdezte, majd így folytatta: *„Nyilván semmilyen, viszont az USA, Izrael és Németország nagykövetsége intenzíven kezdett »érdeklődni« az ügy fejleményei iránt.”* A közleményt pedig így zárta: *„A Jobbik úgy véli, hogy a Fidesz sokadszorra bukfenchezett ki a választói jó része által is saját ügynek tekintett kezdeményezés mögül. A balliberális oldalnak pedig ilyen ügyekben hagyományosan mindegy az igazság: csak lehessen fáklyásmenetezni, egy jót nácizni. Így legvégül Hóman Bálint egész szoborállítási ügyének egyetlen méltó szereplője maradt: Hóman Bálint.”*

Pert indít Hóman Bálint akadémiai tagságának posztumusz visszaállításáért a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) ellen január 4-én Varga István ügyvéd, volt MDF-es, majd fideszes parlamenti képviselő, aki ezt december 29-én Székesfehérváron, a néhai politikus születésének 130. évfordulóján rendezett megemlékezésen, *„lélekszobor-avatáson”* jelentette be. Az egykori történész, a Horthy-korszak oktatás- és vallásügyi minisztere nevét viselő alapítvány által szervezett eseményen, 70-80 ember előtt Varga István emlékeztetett arra, hogy perújítási kérelmét követően, 2015. március 6-án a magyar törvényszék jogerősen felmentette Hómant a háborús bűntett vádjá alól. Mint mondta, Hóman Bálintot mint tudóst az MTA alapszabályának

törvénytelen módosítása után zárták ki az akadémiai tagok sorából.

A Hóman Bálint-szobor kapcsán a külföldi sajtóban is megjelentek cikkek.

December 7-én »Szobor egy antiszemita értelmiségnek« címmel közölt tudósítást a tervezett Hóman-szobor körüli polémiáról a francia balliberális La Monde honlapja. A cikk szerint miközben Magyarország nagyon alaposnak mutatkozik a sztálini korszak feldolgozásában, nagyon engedékeny azokkal szemben, akik kollaboráltak a hitleri Németországgal, és támogatták annak antiszemita politikáját. Ennek jele, hogy Hóman Bálint születésének 130. évfordulóján terveznek szobrot állítani. A történészre elsősorban a zsidóüldözés ádáz értelmiségijeként emlékezik a történelem – hangsúlyozta a lap. A székesfehérvári önkormányzat jóváhagyta a szoborállítást, amellyel kapcsolatosan egyes kormánytagok kifejezték ellenérzéseiket, ám a december végi szoboravatás továbbra is tervben van. A lap szerint ez az epizód semmissé teszi az Orbán-kormány azon igyekezetét, hogy elismerje a magyar állam felelősségét a zsidók deportálásában. Jóllehet Lázár János sokat tett különböző kezdeményezésekkel a Horthy-rezsim történelmi felelősségének felmentését látó és ezért nagyon kritikus zsidó szervezetek megnyugtatására, a Hóman-szobor nem fogja sem a léghört, sem Magyarország imázsát javítani – írta a Le Monde.

December 13-án a tervezett szobor körüli vitákról közölt elemzést budapesti tudósítója, Andrew Byrne tollából a Financial Times. Az angol gazdasági napilap online kiadásában megjelent

írás szerint Hóman Bálint csodálói azt szeretnék, ha Hómanra az utókor olyan tanult politikusként emlékezne, aki a magyar törzsek Kárpát-medencei betelepülésének történetét tanulmányozta. Kevésbé lelkesek azonban, amikor a hírhedt zsidótörvények előmozdításában, és végső soron több mint 500 ezer magyar zsidó deportálásában és megölésében játszott központi szerepéről van szó, pedig ezek az életrajzi tények állnak a vita középpontjában – fogalmaz a szerző. Az ügy félelmeket táplál az újjáéledő antiszemitizmussal kapcsolatban, egy olyan országban, ahol a Medián közvélemény-kutató felmérése¹² alapján a lakosság 25 százaléka vall antiszemita nézeteket, 10 százalékponttal többen, mint 2009-ben – áll a Financial Times írásában. Az ilyen szintű intolerancia nem szokatlanul magas Közép- és Kelet-Európában, ám a magyarországi antiszemitizmus sajátossága, hogy mennyire elterjedt a politikai közbeszédben és a közösségi fórumokon – mondta a lapnak Kovács András, a Közép-Európai Egyetem professzora.

A Magyar Nemzeti Arcvonal tagja lehet a TEK által elfogott férfi

Budapest

Forrás: MTI, Origo

November 24-én Hajdu János, a Terrorelhárítási Központ (TEK) főigazgatója azt nyilatkozta, hogy a TEK a megelőző hétvégén két csoportot fogott el, lőfegyvereket, robbanóanyagokat is találtak náluk. Elmondta: két külön esetről volt szó, az első november 20-án történt és egy gépkocsiban két embert fogtak el, akiknél sorozatlövő fegyverek voltak, a másik esetben november 21-én négy embert vettek őrizetbe. A november 21-én elfogott embereket később szabadlábra helyezték.

12 A Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet felmérései, amelyeket a Tett és Védelem Alapítvány megbízásából készítették, ezen a linken érhetőek el: <http://tev.hu/kutatasok/>

Az Origo december 3-i cikkében ismertette, hogy a november 20-án letartóztatott két férfi egyikét sikerült név szerint beazonosítaniuk. Személyiségi jogok miatt nevét nem közölték, de a IX. kerületi, 60 éves férfi az interneten fellelhető információk alapján a Magyar Nemzeti Arcvonal nevű hungarista, félkatonai szervezethez állt közel, és „gyuszuSS” néven számos antiszemita írást tett közzé az interneten, kommentjeiben rendszeresen tett antiszemita kijelentéseket. Például: „Orbán Viktor (is) fájlag érdekelt-akár-megbízói által, hogy fajtársai gyilkoljanak minket, és ehhez a lehető legkedvezőbb feltételeket biztosítsa részükre? Ismétlem: Minden felelősség az övé, csicskáié, csahosaié és (el)leszámoláskor felelniük kell.”

A Hóman-vita hatása

Tata, Komárom-Esztergom megye

Forrás: Villámnarancs blog

A Magyar Narancs »Villámnarancs« elnevezésű blogja december 5-én hívta fel a figyelmet, hogy a Hóman-vita árnyékában magánszemélyek átragasztották a 2001-ben, Tatán átadott Hóman-emléktáblát. Az eredeti emléktáblán az alábbi szöveg állt: „Az érem a legművészibb tolmács, Dr. Hóman Bálint 1885 – 1951, Kultuszminiszter, A Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója, A Magyar Numizmatikai Társulat elnöke emlékére, [állította:] Tatai Éremgyűjtők, Hóman Bálint Numizmatikai Nyári Egyetem Tata, 2001.” Az új emléktábla szövegezése: „Érmedet kérem-az érmeden-vérem, Dr. Hóman-Stróman Bálint 1885 – 1951, A magyar antiszemitizmus apostola, Nyilas parlamenti képviselő emlékére, [állította:] Az általa és tetteitársai által halálba küldött magyar zsidóság érmeinek kiváló gyűjtője”

A régi és az új Hóman-emléktábla, Forrás: kemma.hu

Vatikáni dokumentum jelent meg

Vatikánváros

Forrás: MTI

A vatikáni bizottság december 10-én adta ki azt a dokumentumot, amely címét a rómaiaknak írt levél »Isten ugyanis nem bánja meg adományait és hívását« soráról kapta. A vatikáni dokumentumot a zsidó-keresztény párbeszédet elindító Nostra Aetate zsinati nyilatkozat ötvenedik évfordulóján mutatták be. Az írás a zsidóság és a katolikusok közötti kapcsolat utóbbi fél évszázadának történetét, jelentős állomásait és főleg a két vallást egyaránt érintő teológiai kérdések legújabb elemzését tartalmazza. A teológiai dokumentum a zsidó-katolikus párbeszéd céljának nevezi a zsidókkal szembeni minden faji megnyilvánulás

és diszkrimináció, valamint az antiszemitizmus minden formájával szembeni közös küzdelmet. Hangsúlyt fektet arra, hogy a fiatal generációk képzésében ismertté kell tenni a zsidó-katolikus párbeszéd eddig eredményeit és előrelépéseit.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

J. N. vádlottat elítélték

Esztergom, Komárom-Esztergom megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány augusztus 11-én tett feljelentést nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt J. N. Facebook hozzászólása miatt. J. N. augusztus 9-én szolt hozzá az Alapítvány oldalán megosztott Köves Slomó, EMIH vezető rabbija által írt cikkhez: *„Hogyan beszéljünk? Úgy hogy húzattok vissza a picsába [sic!] ahonnan jöttetek! Az emberek könnyökén jön már ki az ajvékolások, meg igényelődésetek a holokamutokkal együtt! Írogatják itt a kibaszott [sic!] erkölcsi ökörséget, és már ötven éve a kártérítésekből meg a jóvátételekből éltek!”*

Az Esztergomi Járásbíróság december 2-i levelében értesítette az Alapítványt, hogy november 27-én tartott nyilvános tárgyaláson ítéletet hozott: J. N. bűnös nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadásának büntetésében, mivel a hozzászólásában használt „holokamu” szó megvalósítja ezt. A bíróság 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés napi tételét 2.000 forintban állapították meg. Az így kiszabott összesen 800.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogház fokozatú szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Az ítélet kihirdetésekor, november 27-én jogerőre emelkedett.

J. N. magyar állampolgár, felszolgálói szakképzettséggel rendelkezik, de villanyszerelőként dolgozik. Nőtlen, kiskorú gyermeke nincs, vagyona nincs. Büntetve három alkalommal volt, legutóbb 2011-ben család

büntette miatt 6 hónap börtönbüntetésre ítélték, de végrehajtását két év próbaidőre felfüggesztették.

A TEV törvényességi ellenőrzést kért a Hóman Alapítvány neve miatt – eljárás indult

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

December 15-én az Alapítvány beadványt nyújtott be a Fejér Megyei Főügyészséghez. Az Alapítvány kérte a Főügyészséget, hogy törvényességi ellenőrzési jogköréinél fogva lépjen fel és járjon el a Hóman Bálint Kulturális Közalapítvány nevének ügyében.

A beadvány indoklása szerint a 2011. évi CLXXXI., a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény kimondja, hogy *„a szervezet elnevezésében nem szerepelhet (a) olyan személy neve, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában vezető szerepet töltött be, vagy (b) olyan kifejezés vagy olyan szervezet neve, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerrel közvetlenül összefüggésbe hozható.”* A 2012. évi CLXVII. egyes törvényeknek a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmával összefüggő módosításokat tartalmazó törvény szerint *„a Törvény hatálybalépését megelőzően bejegyzett azon alapítványok esetében, amelyeknek elnevezése nem felel meg a bekezdésben foglalt előírásnak, az alapítók a Törvény hatálybalépését követő, az alapítvány nyilvántartásban szereplő adatainak első változásakor, de legkésőbb 2014.*

január 1-jéig kötelesek az alapítvány nevének megváltoztatására.” Az eljáráshoz elengedhetetlen a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalása, melyet a beadvány indítványozott beszerezni.

A civil szervezetek működése felett az ügyészség az ügyészségről szóló törvény rendelkezései szerint törvényességi ellenőrzést gyakorol, melynek keretében ellenőrzi, hogy a civil szervezet működése megfelel-e a jogszabályoknak.

December 21-én a Főügyészség értesítette az Alapítványt, hogy az ügyészség csak törvényben meghatározott esetekben és módon léphet fel a törvényességérdekében. Az ügyészségtörvényességi ellenőrzési jogköre a már bejegyzett alapítvány döntéseire terjed ki, az alapítvány okiratának esetleges törvénytörő rendelkezéseire nem terjed ki. A fent említett 2011-es törvény a nyilvántartó bíróság hatáskörébe utalja annak vizsgálatát, hogy az alapítvány elnevezése megfelel-e a törvénynek, kétség esetén a bíróság köteles beszerezni az MTA állásfoglalását. A Székesfehérvári Törvényszék hivatalos tájékoztatása szerint a Hóman Bálint Kulturális Közalapítvány nyilvántartott adataiban bekövetkezett változás átvezetése tárgyában a nyilvántartó bíróság előtt nemperes eljárás indult. A Főügyészség kezdeményezte a Székesfehérvári Törvényszék előtt, hogy a bíróság az alapítvány nevében szereplő személyre figyelemmel keresse meg az MTA-t a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmának való megfelelésség vizsgálata érdekében.

A TEV törvényességi felhívást kért a váci Hóman Bálint út neve miatt

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

December 16-án az Alapítvány beadványt nyújtott be a Pest Megyei Kormányhivatalhoz. Az Alapítvány kérte a Kormányhivatalt, hogy törvényességi ellenőrzési jogköreinél fogva, törvényességi felhívás útján járjon el, hogy Vác Város Önkormányzata Hóman Bálint út elnevezését haladéktalanul változtassa meg.

A beadvány indoklása szerint a 2011. évi CLXXXIX. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerint „közterület, illetve közintézmény nem viselheti (a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy (b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.” A törvény kimondja, hogy helyi önkormányzati feladat a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése. A beadvány felhívta a figyelmet Vác Város Önkormányzatának erről szóló rendeletére, miszerint „közterületet olyan személyről lehet elnevezni, akinek közismert tevékenység a nemzet történelmében kiemelkedő jelentőségű volt és személye közmegbecsülésnek örvend”. Az önkormányzat azzal, hogy a Hóman Bálint út elnevezését 2013. január 1. után az előző cikkben hivatkozott 2012. évi CLXVII. törvény hatálybalépését követően nem változtatta meg, mulasztásban megnyilvánuló törvénytörést követett el. A kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében törvényességi felhívással élhet, amelyre az Alapítvány kérte.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

<i>Sorszám</i>	<i>Dátum</i>	<i>Esemény</i>	<i>Kategória</i>
1	december 1., 8.	Huszár személyesen is bocsánatot kért	Hivatalos és civil reakciók
2	december 2.	J. N. vádlottat elítélték	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
3	december 3.	A Magyar Nemzeti Arcvonal tagja lehet a TEK által elfogott férfi	Egyéb hírek
4	december 5.	A Hóman-vita hatása	Egyéb hírek
5	december 6.	Meggyújtották az első hanuka gyertyát	Közösségi hírek, reakciók
6	december 8.	Összetépett értesítő	Antiszemita gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
7	december 10.	Vatikáni dokumentum jelent meg	Egyéb hírek
8	december 15., 21.	A TEV törvényességi ellenőrzést kért a Hóman Alapítvány neve miatt – eljárás indult	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
9	december 16.	A TEV törvényességi felhívást kért a váci Hóman Bálint út neve miatt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
10	december 17.	Most talán jobban látszik	Hivatalos és civil reakciók
11	december 17.	Hóman Bálint Alapítvány közleménye	Antiszemita gyűlölet-cselekmények: gyűlöletbeszéd
12	–	A rapper világszemlélete	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
13	–	Megrongálták a Nehru-parti roma holokauszt-emlékművet	További antiszemita gyűlölet-cselekmények
14	–	Hóman-szobor	Egyéb hírek

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT
(+36 1) 51 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján:
www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán:
[www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-
alapitvany](http://www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany)

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

Tel: +36 1 267 57 54

+36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 *Audit of Anti-Semitic Incidents*.
- CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához*. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses*. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012*.
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict*. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide*. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region*. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány*. Budapest: TASZ.

Impresszum

Kiadó: Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán *ügyvezető igazgató*

Szerkesztők: Dr. Bodó Kristóf *ügyvéd,*
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Dr. Fekete István László *ügyvéd, a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Majoros Kata, *kommunikációs tanácsadó*
Minkó Melinda *kutató,*
a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoportjának vezetője
Pásztor Tibor, *kutató,*
a Tett és Védelem Alapítvány monitoring vezetője
Dr. Szegő Krisztina *jogász*

Támogatás: Bodnár Dániel *filozófus,*
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch *igazgató, ADL*

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2015 Budapest

Tett és Védelem Alapítvány

1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

+36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu